

SPLOŠNOST

NY-DAILY

KESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

EQUAL BEFORE
MEN AND LAW

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW
YORK & CHICAGO.

THE BEST MEDIUM TO REACH
180,000 SLOVENIANS
IN U. S., CANADA AND SO.
AMERICA.

Posamezna številka 3c.

ST. 274 NO.

EMBER 22, '19.

Ofice at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Printed at the Post Office of Cleveland, Ohio. By order of the President, A. S. Burseson, Postmaster, General.

PNDELJEK DO- É V CLEVELAND SLADKOR.

St. Louis, 21. novembra. — Charles Piez iz Chicago, bivši član Emergency parobrodne korporacije je v nagovoru, ki ga je obdržal pri zadnji seji kongresa ameriških premogarskih lastnikov, izjavil, da "je organizirano delavstvo pustilo iz pogleda svoje dolžnosti napram publiki" in da je "v Ameriški delavski federaciji zaplapolala rdeča zastava zaplapolala nad ameriško trobojnico.

"V sedanjem času je organizirano delavstvo močnejše po številu in solidarnosti kot kdajkoli prej v svoji zgodovini," je priznal Mr. Piez.

"Toda organizirano delavstvo v svojih metodah in namenih ne pokazuje tiste skrbnosti in razumnosti, ki mora iti skupno z veliko močjo. Previdnost je zavrglo, in je pripravljeno uničiti državo samo v svojem slepem stremljenju, ki ga vodi radikalizem. Voditelji Ameriške delavske federacije so se preveč podali želji po številu in zato imajo pred seboj veliko delo, predno bodo dobili javno zaupanje zopet na svojo stran."

Sodnik izdal začasno prepoved prohibicije.

St. Louis, Mo., 21. novembra. — Sodnik John C. Pollock je izdal tukaj začasno sodno odredbo, ki zabranjuje zveznemu pravdniku, da ustavi prodajalcem in tovarnarjem prodajo 2.75 pive. Sodnik Pollock je izjavil, da s tem ni rečeno, da je vojna prohibicija neustavna, toda da je precej dvomljivo, ako je ustavna.

Kakor hitro so časopisi prinesli vest o tej odredbi, so se odprli saloni po mestu in pričelo se je s prodajanjem in razvažanjem pive, ki je bila spravljen v kletih, toda je ni bilo dovoljeno prodajati.

Konvencija Delavske Stranke.

Chicago, 21. novembra. — Danes so pričeli prihajati semkaj delegatje za prvo narodno konvencijo, na kateri se namerava ustanoviti politično delavsko stranko, ki je bila začasno ustanovljena v Chicagi meseca avgusta.

Splošno se pričakuje, da bo konvencija imenovala kandidate za predsednika in podpredsednika za volitve, ki se vrše prihodnje leto.

Max S. Hayes iz Clevelanda, predsednik narodnega eksekutivnega komiteja, je dejal, da bo stranka v svojo platformo sprejela najbrže javnostovanje železnic, telefona, premogorov, jeklarske, mesarske in mogoče še drugih industrij, ter se bo izrazila proti špekulaciji z zemljo.

V CHICAGI ARETIRANIH 38 PROFITARJEV. JUSTIČNI DEPARTMENT UKAZAL TAKOJŠNJO POŠILJATEV SLADKORJA V CLEVELAND.

Washington, 21. novembra. — Da se odpomore splošnemu pomanjkanju sladkorja širom vseh Združenih držav, je predsednik Wilson danes izdal proklamacijo, v kateri se justičnemu departментu daje moč živilske kontrole.

Pomožni pravdnik H. P. Figg bo imel v rokah vodstvo departmenta glede sladkorja.

V Clevelandu sta se včeraj podvzela dva koraka, da se odpomore pomanjkanju sladkorja; prvič: zvezna vlada je ukazala michiganskim proizvajalcem sladkorja, da se odpomore pomanjkanju v Ohio in Clevelandu; drugič: S. G. Edgar, glavni lastnik Edgar Sugar Co., Detroit, Mich., je definitivno odredil, da pride v ponedeljek v Cleveland 5 vagonov sladkorja in več vagonov v sredi tedna.

Iz Chicago se poroča, da je sodni komisar Lewis F. Mason izdal zaporno povelje za 28 čikaških groceristov, ki so obdolženi profiterstva.

Brzjavke pravijo, da se bo do takoj izvršile aretacije. Michiganskim izdelovalcem sladkorja je pomožni pravdnik sam naročil, da se odpomore sladkornemu pomanjkanju v Clevelandu.

Zagrozil je, da ako se ta odredba justičnega departmenta ne bi poslušala, bi sledila prosekucija.

Izdelovalci sladkorja so takoj podvzeli korake, da se ugodni naredilu justičnega departmenta.

Kot se zdi, da bo justični department nekoliko zvišal ceno sladkorju, ki je bila pred nedavnim časom določena na 10½ funt. Pronajdel je, da ta maksimalna cena ne dovoljuje izdelovalcem sladkorja profita, do katerega so upravičeni. Istočasno pa se je obvestilo, da se ne bo toleriralo previsokih cen.

Kot se zdi, bo governer Cox odredil, da se sodnijsko nastopi proti vsem, ki bi hoteli prodajati sladkor po 20c funt. Istotako se bo nastopilo proti onim, ki računajo p 0.15c funt za pesni sladkor.

Predsednik Wilson se tudi zelo zanima za sladkorni položaj, in kot kaže zgoraj poročilo, je dal justičnemu departментu moč, da regulira cene in distribucijo po vsej deželi.

Sladkor, ki dospoje iz Detroita, se bo razdelil po prodajalnah na drobno, ki jih bo imenoval dr. R. C. Roueche, in mestni tržiščnik Linn. Prvotno se je nameravalo napraviti javno mestno razprodajo, kar pa se je kasneje zavrglo, in se bo ta sladkor mesto tega razdelil po vseh delih mesta po različnih prodajalnicah.

Nemški socialisti se nameravajo združiti.

USTVARILI BODO KOALICIJO PROTI PAN-GERMANSKI AGITACIJI.

Berlin, 21. novembra. — Izjavlja kampanja, ki jo vodijo že dalj časa proti vladji pan-germanski elementi, bodjo morda imela eno važno posledico, namreč, da bo mogoče pomagala združiti obe socialistični stranki v eno celotno stranko.

Kot se govori, Scheidemann z vso silo deluje na to in pruski ministrski predsednik Hirsch je tudi aktiven v tem pogledu. Najbrže se bodo začela med obema strankama neuradna pogajanja.

Medtem pa časopisi obeh strank pišejo v tem smislu. Die Freiheit, organ neodvisne socialistične stranke, da sta dva glavna pogoja: vojni minister Noske mora iti in preki sod se mora odpraviti.

Glasilno večinskih socialistov Vorwaerts pa odgovarja, da je bilo vedno zato da se država vlada brez pomoči prekega soda, toda moči glede drugega pogoja.

Zadevo se je debatiralo tudi v pruski zbornici, kjer so neodvisni socialisti dodali še en pogoj, namreč, da morajo večinski socialisti opustiti sodelovanje z buržoaznimi strankami.

Večina vplivnih voditeljev stranke neodvisnih socialistov, kakor Cohn, Breitscheid, Kautsky, so dali znamenja da so v prid združitve toda skrajno dvomljivo je, če je sedanj vladi mogoče odpuščati svoje centristične in demokratične tovariše.

Vlada se je zadnje čase precej kompromitirala. Nastavila je Pan-germana predsednikom odbora za preiskavo krivde vojne in sedaj se naznanja, da je Dr. Riezler postavljen predstojnikom Ebertovega kabineta.

Riezler je bil eden najbolj vplivnih svetovalcev bivšega kancelarja Bethmann-Hollwega in ni samo podpiral Hollwegove vojne politike, temveč je nanjo tudi v nemali meri vplival.

Banditu proti smrti na kazen.

Medicine Bow, Wyo., 21. novembra. — Willam Carlisle, prometni bandit, ki je oropal Unio Pacific vlak, bo plačal za življenje, ako ga dobi oblast v roke. V Wyomingu se kaznuje napad na vlak s smrtjo.

Sicer železniški uradniki obdujejo drznost bandita, toda izjavili so se, da se bo železniška družba trdno borila proti vsakemu milostnemu postopanju, ki bi dal justičnemu departментu moč, da regulira cene in distribucijo po vsej deželi.

V ozemlju, kjer se misli, da se skriva Carlisle, je zapadel sneg. Psi, ki so jih poslali na sled, so bili brezuspešni.

Kavalerijski vojaki, oblečeni v zimsko opravo, cowboji in železniški detektivski so danes nadaljevali z lovom na bandita. Kot mislijo, bo lov trajal še precej časa. Carlisle je dobro oborožen in je izvrsten strelec.

MEHIKA BO UGO- DILA AMERIŠKI ZA- HTEVI.

TODA MILITARISTI ŽE SANAJO O KAZNILNI EKSPEDICIJI V MEHIKO.

Washington, 21. novembra. —

Vlada Združenih držav, ki smatra, da je situacija med Združenimi državami in Mehiko zelo delikatna, bo nadaljevala znatno pomor proti mehikanski vladi glede ameriškega konzularnega zastopnika Jenkinsa, z največjo previdnostjo. Tako se je izjavilo, danes v državnem departментu.

Odgovorni uradniki niso hoteli reči, kaj do bi storila vlada Združenih držav v slučaju, da bi Mehika ne marala izpustiti Jenkinsa iz zapore, kakor se je zahtevalo v ostri not, ki je bila izročena mehikanski vladi.

Zgodilo se ni ničesar, kar bi napravljalo vtis, da Mehika ne bo ugodila ameriški zahtevi, in da bo kriza preminula. Glasom poročila, ki ga je dobil državni department, se nahaja Jenkins v jetnišnici.

Govori se, da za slučaj, da bi Mehika ne izpustila Jenkinsa, se bo poslala v Mehiko vojaška kaznovalna ekspedicija. Glasom proračuna vojnega departmenta bi vzelo 450.000 vojakov tri leta, da bi pomirili Mehiko. V Tampico bi se lahko poslalo bojno ladjoto, toda podvzelo se ni v tej smeri nobenih uradnih korakov.

Aretacija radikalnega voditelja.

New York, 21. novembra. — Tu je bil danes aretiran Ivan Novikov, član eksekutivnega komiteja unije ruskih delavcev v Ameriki in Canadi na zaporno povelje, ki ga je izdal zvezni imigracijski komisar, ker je obdolžen priznanja anarhističnih principov.

Aretacija tega voditelja, kakor tudi drugih voditeljev te organizacije, se naslanja na publikacijo manifesta, v katerem se je priporočalo prevrat vlade s silo. Danes se je izvedelo, da ima glavni mestni uradnik Mc Adoo v rokah več čekov, ki znašajo skupaj \$100.000, katero svoto so darovali komunistični stranki bogatejši prebivalci mesta New York, takozvani "parlor bolsheviki". Oblasti so jih dobile v roke v pogonih, ki so se izpeljali na radikalce 7. in 8. novembra.

Našlo se je tudi \$1,100 v čekih, katere je napravila Mrs. Rose Pastor Stokes. Deputi pravdnik Berger je dejal včeraj, da ko se objavi imena darovalcev v fond komunistične stranke, bodo ljudje lahko videli, kako daleč se je boljše življenje že zašel.

Anglija in Francija sklenili medsebojno pogodbo.

Pariz, 21. novembra. — Štefan Pichon, francoski zunanji minister in Sir Eyre Crowe, pomozni tajnik angleškega zunanjega ministrstva Velike Britanije sta izmenjala ratifikacije pogodbe, v kateri Anglija garantira pomoč Franciji, ako je slednja brez povoda napadena od Nemčije.

Naznanilo, da se je pogodba ratificirala, je povzročilo precejšnje presenečenje, ker se je splošno mislilo, da Velika Britanija ne bo te pogodbe odobrila, dokler ne storijo isto tudi Združene države.

Leti in Litvinci se bodo tudi pogajali z boljševiki.

Dorpat, 21. novembra. — Letvija in Litvinija so definitivno sklenili, da se pridružita Estoniji, ter vsi skupaj povabijo boljševiško vlado, da pošlje delegate v Dorpat, kjer se naj prične pogajanja. Tako se je naznanilo po konferenci baltičnih držav z boljševiški zastopniki glede izmenjave ujetnikov.

V povabilu na sovjetsko vlado se bo določilo 1. december kot dan, ko se naj bi pričelo s predlaganimi pogajanimi.

SLOVENSKI URADNIKI ZAPUSTE BELGRAD.

Med slovenskim uradništvom se opaža močno gibanje, da korporativno zapuste Belgrad. Železniški uradniki so Belgrad že zapustili. Ta odhod uradništva je pripisati nezadovoljstvu radi nekaterih nesoglasij. Iz tega se vidi, da so razmere v Srbiji še tako zaostale, da našim uradnikom, ki so dosti izvežbani, ni mogoče ostati v Belgradu, kjer nimajo danes — po pravici povedano — še dosti pojma o modernih uradništva.

Toda čim slabše vladajo v Belgradu, tem bolj tišče liberalci, da naj govori samo Belgrad.

Železničarji za vladno kontrolo.

New York, 21. novembra. — V govoru, ki ga je držal na banketu akademije za politično znanost, je predsednik bratovščine železniških kurjačev in strojninkov, Timothy Shea, priporočal, da naj bi vlada obdržala še vsaj dve leti kontrolo nad železnici. Izjavil je, da bi vrnitev železnice privatnikom v sedanjem času pomenjala splošen polom.

Shea je govoril v imenu vseh štirih železničarskih bratovščin, kakor tudi v imenu Ameriške delavske federacije, omenil joč proti-štrajkovne določbe Cummins-ove predloge, je dejal, da se že vnaprej lahko vidi meč izdajstva.

Na tajni konferenci, prvi pravdnik Palmer, glavni zvezni kurivni administrator pravdnik Ames, se je razpravljalo o korake od strani zvezne vlade v do-
rodukcije premoga.

vlada namerava zavzeti teh drastičnih korakov, je mogoče, da pride do zgodnje sprave med premogarskimi podjetniki in voditelji premogarske organizacije, ter so priredili, da se v ponedeljek vrši še ena konferenca, do katerega časa pričakujejo zvedeti, ako je kompromis mogoč.

Eno desjto se je danes popolnoma jasno označilo, in sicer, da premogorove ne bodo prevzemale v svojo kontrolo posamezne države, temveč da bode to storila, seveda, ako bo potreba, zvezna vlada. V brzjavkah, ki jih je poslal dr. Garfield na governerje vseh premogarskih držav, se je to jasno označilo.

V brzjavu na governerja Hardinga iz Iowe, pravi Garfield: "Prosim, da upoštevate dejstvo, da so vladne premogovne cene veljavne za prodajo premoga v Iowi, ne glede na to, kdo kontrolira premogorove."

Zdrugimi besedami: nobenemu governerju ne bo dovoljeno zvišati cene premoga, in brez zvišanja cene premoga se ne more niti zvišati plač premogarjem (?), s čemer bi se jih morda dalo izvabiti nazaj na delo.

Med časom, ko so zborovali zvezni uradniki, pa so občržavali svoje zborovanje tudi premogarji.

Premogarji so sklenili, da popustijo na svojih zahtevah vtoliko, da se zadovoljijo z 40 procentnim zvišanjem plače in z 38½-urnim tednom.

Voditelji premogarjev so predlagali, da naj se krajevni spori poravnajo od okrajnih odborov.

Premogarski operatorji pa temu močno nasprotujejo, trdeč, da bi s tem premogarji v vsakem posameznem premogarskem okraju lahko šli na štrajk glede lokalnih sporov.

Med premogarji in operatorji je 20 procentna razlika glede znižanja plače. Premogarji zahtevajo sedemurni dan in pol dneva prosto v soboto. Operatorji pa hočejo 8-urni dan. Vsaka stranka je zavrgla kompromisno ponudbo druge stranke.

Kot se razume je delavski tajnik Wilson predlagal kompromisno ponudbo s 31 odstotnim zvišanjem plače.

Charleston, W. Va., 21. novembra. — Glasom izjave distriktnega podpredsednika od United Miners of America W. D. Petrija, danes obratujejo v Kanawha okraju vsi premogorovi razen v Donwood in Keyford.

Topeka, Kans., 21. novembra. — Predsednik Jarde kolegija je poslal na governerja Allen brzjavko, v kateri pravi, da ako se kansaški premogarji ne vrnejo na delo po načrtu, ki ga jim je predložila država, je 1500 dijakov na njegovem kolegiju pripravljenih kopati premog (?).

Denver, Colo., 21. novembra. — G. O. Johnson, distriktni predsednik premogarske organizacije je danes zjutraj naznanil, da je štrajk, ki je bil razklican za petek zjutraj preklican v soglasju z odredbo sodnika C. J. Morley-a v Denverju. Morley je štrajk prepovedal na podlagi tega, da je kršitev državnega industrialnega zakona.

AMERIŠKI LETALCI GREDO NAD BOLJŠEVIKE.

Lvov, 21. novembra. — Zračna eskadrila Kosciusko, sestojeca iz ameriških avijatikov ki slu-

žijo v poljski armadi, je pričela z aktivnimi operacijami proti boljševikom. Poletje preko boljševiških črt so napravili maj. C. Fauntleroy, capt. Cooper, capt. Corsi in lieut. Graves.

BOŽIČ SE BLIŽA.

RAZVESELITE VAŠO DRUŽINO! Na drugi strani morja kolikor vam je mogoče. Ne pozabite, da za nekaj vaših DOLARJEV, oni dobijo veliko KRON.

JOHN NEMETH STATE BANK 1597 SECOND AVE., COR. 83rd ST.

KLIC NA DELO.

Tedaj, ko se nismo imeli v naši naselbini S. Doma, so se ustanavljala kaka kulturna in druga društva, kot Sokol, Čitalnica, Dramatika in pevka Društva.

Imela je sicer že dvajset let — neverjetno, ali res — ko je nastopila ta doba. In vendar je bil njen oče bogat.

V nasebini je bil tudi že ustanovljen Sl. Sokol, pod imenom "Jadran". Nekoliko časa je živel klaverno, dokler ni končno prenehal, in to le radi pomanjkanja prostora za svoje vaje in drugo.

Prvo poglavje. Gospod Pirc ga je uvedel. Z vso njemu prirodno nerodnostjo ga je pripeljal do Zorke in z elegantnim migljajem roke, pri katerem je izgubil manšeto, pokazal na prijatelja.

VABILO NA

PLESNO VESELICO

in tranje jesenskih pridelkov katero priredi direktorij SLOV. DELAVSKEGA DOMA V COLLINWOODU, O.

V NEDELJO 23 NOVEMBRA V JOSIP KUNČIČEVI DVORANI na Waterloo Rd.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Tem potom uljudno vabimo cenjeno občinstvo iz Collinwooda, Clevelanda in sploh vse okoličane, da se kolikor mogoče mnogobrojno udeležijo te veselice...

Vstopnina: osamezni 35c, v spremstvu 50c.

V LJUBLJANI MANJKA STANOVANJ.

Mnogo vagonov v Dravljah in pri Vodmatu mora zato služiti za stanovanje revnim družinam. Pa poleti se že se živi v vagonih, čeprav z največjo težavo, pozimi pa bo to nemogoče.

IZ BOGASTVA.

Koliko je vreden lep, velik in prostoren vrt, to je do dobrega spoznala zadnji mesec Poljančeva Zorka. Če je prej mislila, da je koristen samo za skrivno branje pikantnih romanov in novel, je sedaj videla, da more služiti tudi drugim namenom.

"Hm, veste, samo... če je moja hči... hm, hm, siliti ne maram — hm..." Pa Zorka je bila povsem zadovoljna in padla je očetu na prsa in ga krepko poljubila.

"Priateljskem pogovoru se je bližal po vrtu Sajovec s svojim prijateljem, blaziranim pesnikom Vitkom, ki se je vnel zadnje tri mesece za sataniste.

"Kje si ti prvič odkril svojo ljubezen?" "Oo to je na drugi strani. Jako pripraven prostorček!" "Koliko slavospevov sta napravila lani?" "Škoda! Bil je mlaj!"

500 NAGRADE ONEMU, kedor mi naznani ime in naslov one žene, ki je pri meni zaboje pokala za v stari kraj pri prvi pošiljavi, in ki je prinesla "sveder" doma narejen, pa rekla da sem ji jaz isti "sveder" vzela in May Co. prodal, ter da ga je potem ona videla pri May Co. v oknu, in potem da ga je od kompanije nazaj kupila, kakor da je k meni prišla in da sem ji jaz dal \$50.00, da naj o tem molči. Ali dosedaj je še ni bilo k meni, da bi ji dal \$50.00. Iz tega lahko sodi vsak, koliko resnice je na tem.

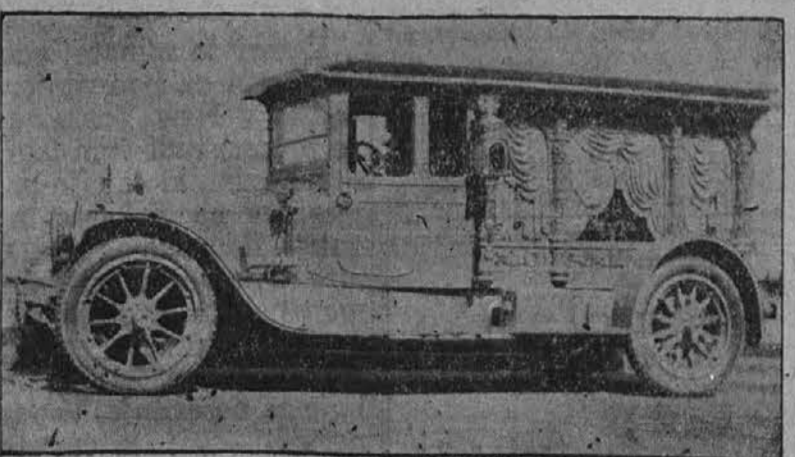
Ženska org. JRZ v Clevelandu, O. priredi V SOBOTO 22, NOVEMBRA 1919 v Slovenskem Narodnem Domu CANDY PLES PLES IN ZABAVA SE PRIČNE OB 7. URI Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okoličnici je znano, da slovenske republikanke rade iznenadijo svoje obiskovalce...

PLES - PRVI - PLES ki ga priredi Članice Dr. Napredne Slovenke števil. 137 S. N. P. J. v četrtku na zahvalni dan v S. N. Domu. Program je precej obširen kakor nalašč, človeku bi se zdelo da je v beli Ljubljani v hotel "Union". Prvi ples — kvadrila, proizvajata ga g. J. ... k, najboljši umetnik plesa. Igrala bode godba orkestra pod humorističnem ženjem Suhadolnik!

NEW YORK DRY CLEANING CO. SMUK & MARN. 6220 ST. CLAIR AVE. O.S. telefon Princeton 1944 W. 16000 Waterloo Rd. — Blago pridemo iskati in ga pripeljemo zopet nazaj.

ALI HOČETE DOLGO ŽIVETI? Gotovo ne želite zgodaj zapustiti ta svet! Dobri zobje so eden glavnih pogojev dolgega življenja. Zato pa pazite na vaše zobe ter jih imajte vedno v redu. Kadar hočete imeti nove zobe ali jih dati plombirati, tedaj pridite k slovenskemu znanjivemu zobozdravniku DR. ZUPNIK-U SLOVENSKI ZOBODRAVNIK — DENTIST (Nad Grdinovo trgovino.)

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD in prodajalna vsakovrstnega pohištva, železnine in drugega orodja. — Avtomobili za krste, poroke, izlete, pogrebe in druge prilike na razpolago vsaki čas. JOSEPH ZELE. Slovenski pogrebnik in trgovec s pohištvom. 6502 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O. O. S. Princeton 969. Telefon: Bell Rosedale 5291

Pokusite pri Zak Bros. 6204 St. Clair Av. za dobre čevije po pravi ceni Popelna zaloga gumijastih izdelkov in zimske obutvi. Moški in ženski sliperji. \$1.20 do \$2.50 Usnjati sliperji \$2.50 do \$4.00

John L. Mihelich Slovenski odvetnik. 5514 St. Clair Ave. Tel. Cent. 5821 — W. 902-4 Engineers Bldg. CLEVELAND, O.

